

Կ-159¹-28.11.2012-ՏՀ-010/2

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**«ՀԱՐԿԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈԳՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության 1997 թվականի ապրիլի 14-ի ՀՕ-107 օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 6-րդ հոդվածի առաջին պարբերությունում «հարկային գործակալի վրա» բառերը փոխարինել «հարկային գործակալի, հավատարմագրային կառավարչի, համատեղ գործունեության գործերը վարող անձի, կոմիսիոների, գործարքի իրականացման ժամանակ իր անունից հանդես եկող գործակալի վրա, ինչպես նաև կարող է սահմանվել համապարտ պատասխանատվություն՝ հարկային պարտավորությունների կատարման մասով» բառերով:

Հոդված 2. Օրենքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 6.1-րդ հոդվածով.

«**Հոդված 6.1.** Առանց իրավաբանական անձ ձևավորելու համատեղ գործունեության մասով հարկերի (բացառությամբ՝ հարկային գործակալի կողմից պահվող եկամտային հարկի, ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի և տեղական հարկերի) հաշվարկման և վճարման պարտավորությունը կատարում է համատեղ գործունեության գործերը վարող անձը:

Այն դեպքերում, երբ համատեղ գործունեության պայմանագրի համաձայն, համատեղ գործունեությունը կարող է վարվել մեկից ավելի մասնակիցների կողմից, համատեղ գործունեության մասով հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորությունը կատարում է մասնակիցների կողմից գրավոր լիազորված անձը:

Համատեղ գործունեության մասով հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն կրող անձը մինչև համատեղ գործունեության շրջանակներում առաջին գործարքի իրականացումը պարտավոր է իր գտնվելու վայրի հարկային մարմին ներկայացնել հարկային մարմնի սահմանած ձևով հայտարարություն (համատեղ գործունեության մյուս մասնակիցների համաձայնության վերաբերյալ նշումներով)՝ համատեղ գործունեության մասով հարկերը հաշվարկելու և վճարելու պարտավորությունները ստանձնելու մասին:

Համատեղ գործունեության (այդ գործունեության շրջանակներում իրականացված գործարքների) մասով հարկային պարտավորությունների կատարման համար գործունեության մասնակիցները կրում են համապարտ պատասխանատվություն:

Համատեղ գործունեության մասով հարկերի հաշվարկման առումով մասնակիցների կողմից վարվում է առանձնացված հաշվառում:

Համատեղ գործունեության շրջանակներում իրականացված գործարքների մասով հարկերի հաշվարկման համար հիմք հանդիսացող հաշվարկային և վճարային փաստաթղթերը դուրս են գրվում հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն ստանձնած անձի կողմից, իսկ պայմանագրով նախատեսված դեպքում՝ նաև գործեր վարող այլ մասնակիցների կողմից՝ հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն ստանձնած անձի անունից:

Համատեղ գործունեության շրջանակներում իրականացված գործարքների մասով առաջացող հարկային պարտավորությունները հարկային օրենսդրությամբ նախատեսված հաշվարկները, հայտարարագրերը,

տեղեկությունները ներկայացվում են հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն ստանձնած անձի կողմից, որոնցում արտացոլվում են անմիջականորեն հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն ստանձնած անձի, ինչպես նաև համատեղ գործունեության ընդհանուր ցուցանիշները (արդյունքները):

Մասնակիցների կողմից կատարված ներդրումներին վերաբերող՝ ակտիվների ձեռքբերման հաշվարկա-վճարային փաստաթղթերը (կցելով ակտիվների քանակներն արտացոլող հանձնման-ընդունման ակտը) փոխանցվում են համատեղ գործունեության մասով հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն ստանձնած անձին:»:

Հոդված 3. Ուժը կորցրած ճանաչել Օրենքի 11.1-րդ հոդվածը:

Հոդված 4. Օրենքի 12-րդ հոդվածում «հաստատագրված վճարներ» բառերից հետո լրացնել «, շրջանառության հարկեր» բառերը:

Հոդված 5. Օրենքի 15-րդ հոդվածում՝

1) «ե» կետում «ստուգումների (ուսումնասիրությունների) համար» բառերից հետո լրացնել «, այդ թվում՝ օրենքով սահմանված դեպքերում ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց գրավոր պահանջով տրամադրել հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագիր դիտորդի կարգավիճակով մուտք գործելու հնարավորություն» բառերը,

2) «ը» կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«ը» հարկային օրենսդրության պահանջների պահպանման նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի՝ ռուսերեն և անգլերեն լեզուներից տարբերվող օտար լեզվով լրացված (կազմված) օրինակներին կից ապահովել դրանց հայերեն թարգմանված տարբերակները.»::

Հոդված 6. Օրենքի 15.1-րդ հոդվածը 2-րդ պարբերությունից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերությամբ.

«Հարկ վճարողները 2014 թվականի հունվարի 1-ից կարող են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով էլեկտրոնային եղանակով դուրս գրել սույն օրենքի N4 հավելվածով նախատեսված՝ առաքվող կամ տեղափոխվող արտադրանքները, ապրանքները ուղեկցող հաշվարկային փաստաթղթեր:»:

Հոդված 7. Օրենքի 16-րդ հոդվածի՝

1) երրորդ պարբերության «բ» կետում «500.000» թիվը փոխարինել «մեկ միլիոն» բառերով, իսկ «գ» կետը «անհատ ձեռնարկատիրոջ գործունեության դադարման պետական գրանցման» բառերից հետո լրացնել «կամ պետական հաշվառումից հանման» բառերը,

2) վեցերորդ պարբերությունում «անհատ ձեռներեցի գործունեության դադարեցման» բառերից հետո լրացնել «կամ հաշվառումից հանման» բառերը, իսկ «(գործունեության դադարեցման» բառերից հետո լրացնել «, պետական հաշվառումից հանման» բառերը,

3) յոթերորդ և ութերորդ պարբերություններում «սեփականատերերի» բառը փոխարինել «հիմնադիրների (մասնակիցների)» բառերով,

4) ութերորդ պարբերությունում «անհատ ձեռներեցի գործունեության դադարումից» բառերից հետո լրացնել «կամ պետական հաշվառումից հանելուց» բառերը, «կամ անհատ ձեռներեցի վրա՝ լուծարմանը» բառերը

փոխարինել «կամ գործունեությունը դադարեցրած կամ հաշվառումից հանված անհատ ձեռներեց չհանդիսացող ֆիզիկական անձի վրա՝ լուծարմանը կամ հաշվառումից հանմանը» բառերով:

Հոդված 8. Օրենքի 16.1-րդ հոդվածի հինգերորդ պարբերությունում «գործառնություն չի կատարել» բառերից հետո լրացնել «, որոնց հիման վրա առաջացած պարտավորությունների վճարման օր է համարվում դրանց ներկայացմանը հաջորդող տասներորդ աշխատանքային օրը» բառերը:

Հոդված 9. Օրենքը 16.1-րդ հոդվածից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 16.2-րդ հոդվածով.

«**Հոդված 16.2** Իրավաբանական անձի վերակազմակերպման (միացում, միաձուլում, բաժանում, առանձնացում, վերակազմավորում) դեպքում հարկային մարմնում բացված անձնական հաշվի քարտերում հարկային պարտավորությունները հաշվառվում են՝ հիմք ընդունելով իրավահաջորդության սկզբունքը (այդ թվում՝ սուուգանքների կրկնապատկման կամ ժամկետների հաշվառման մասով): Սույն պարբերության կիրառման իմաստով անձնական հաշվի քարտերի միջև մնացորդների տեղափոխումը կատարվում է օրենքով սահմանված կարգով վերակազմակերպման գրանցման օրվա դրությամբ (անկախ փոխանցման ակտի կամ բաժանիչ հաշվեկշռի կազմման ամսաթվից), իսկ մինչև վերակազմակերպման գրանցման օրը հարկային մարմիններին ներկայացված հայտարարագրերում, հաշվետվություններում, տեղեկություններում և այլ փաստաթղթերում (այսուհետ՝ սույն հոդվածում հաշվարկ) ձգորտումները կատարվում են (ձշտված հաշվարկները ներկայացվում են) անկախ փոխանցման ակտերում կամ բաժանիչ հաշվեկշռներում փոփոխություններ կատարելու հանգամանքից:

Հաշվետու ժամանակաշրջանը (ժամանակահատվածը) վերաբերում է իրավանախորդ իրավաբանական անձին, եթե տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի (ժամանակահատվածի) համար հաշվարկների (այդ թվում՝ ձշտված) ներկայացման պահին այդ ժամանակաշրջանը (ժամանակահատվածը) ավարտվել է՝ անկախ տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի (ժամանակահատվածի) համար հաշվարկների (այդ թվում՝ ձշտված) ներկայացման վերջնաժամկետներից:

Հաշվետու ժամանակաշրջանը (ժամանակահատվածը) վերաբերում է իրավահաջորդ իրավաբանական անձին, եթե տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի (ժամանակահատվածի) համար հաշվարկների (այդ թվում՝ ձշտված) ներկայացման պահին այդ ժամանակաշրջանը (ժամանակահատվածը) դեռ չի ավարտվել:

Իրավահաջորդ իրավաբանական անձի կողմից իրավանախորդ իրավաբանական անձին վերաբերող հաշվետու ժամանակաշրջանների (ժամանակահատվածների) համար ներկայացվող հաշվարկներում (այդ թվում՝ ձշտված) պարտադիր նշվում է իրավանախորդ իրավաբանական անձի հարկ վճարողի հաշվառման համարը:

Իրավանախորդ իրավաբանական անձին վերաբերող անձնական հաշվի քարտերում հետագայում վերահաշվարկներ կատարվելու դեպքում (ձշտված հաշվարկների, սուուգումների կամ վերսուուգումների, գանգատարկման հանձնաժողովի որոշումների, դատարանի որոշումների հիման վրա կամ օրենքի ուժով) կատարվում է նաև անձնական հաշվի քարտերի միջև տեղափոխված մնացորդների փոփոխություն, այնուհետև՝ իրավահաջորդ իրավաբանական անձի անձնական հաշվի քարտերում կատարվում են համապատասխան վերահաշվարկներ:»:

Հոդված 10. Ուժը կորցրած ձանաչել Օրենքի 17.1-րդ հոդվածը:

Հոդված 11. Օրենքի 19-րդ հոդվածում «տալ համապատասխան բացատրություններ» բառերից հետո լրացնել «, բացառությամբ «Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան պարտապանի գործունեության կասեցման պահից վերջինիս անունից կառավարչի կողմից հարկային մարմին ներկայացրած՝ հարկային և այլ պարտադիր վճարների գծով սնանկության վարույթի ընթացքում լրացուցիչ

առաջացած պարտավորությունների վերաբերյալ հարկային մարմնի սահմանած ձևով տեղեկատվության, որի հիման վրա հաշվարկվում են պարտապանի հարկային պարտավորությունները» բառերը:

Հոդված 12. Օրենքի 22-րդ հոդվածի 2-րդ պարբերությունում`

1) «հարկ վճարողի հարկային պարտավորությունը» բառերից հետո լրացնել «կամ օրենքով սահմանված դեպքերում հարկ վճարողի շրջանառությունները համարվում են չհիմնավորված» բառերը,

2) «հասույթի հաշվարկային 25 տոկոս վերադիրի» բառերը փոխարինել «համախառն եկամտի մեջ 25 տոկոս հաշվարկային հարկվող շահույթի կամ հարկվող եկամտի» բառերով:

Հոդված 13. Օրենքի 24-րդ հոդվածի առաջին պարբերությունից հանել «2 ամսից ավելի» բառերը, «15 օրվա համար» բառերը փոխարինել «15 լրացած օրվա համար» բառերով, «վճարման ենթակա» բառերը փոխարինել «հաշվարկված» բառով, իսկ «` օրենքով սահմանված վճարման ժամկետին չվճարված» բառերը փոխարինել «հաշվարկված ընդհանուր» բառերով:

Հոդված 14. Օրենքի 25-րդ հոդվածի`

1) առաջին պարբերությունում «բյուջե չմուծված կամ պակաս մուծված» բառերը փոխարինել «պակաս հաշվարկված» բառերով,

2) երկրորդ պարբերությունում`

ա. առաջին նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հարկային մարմինների կողմից հարկ վճարողների (հարկային գործակալների) մոտ իրականացվող ստուգումների կամ դրանց կասեցման ընթացքում կամ ստուգումների ավարտից հետո ստուգվող (ստուգված) ժամանակաշրջանին վերաբերող հարկային հաշվարկներ (այդ թվում` ճշտված) չեն կարող ներկայացվել:»,

բ. լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասություն.

«Հաշվանցման և (կամ) վերադարձման ենթակա ավելացված արժեքի հարկի գումարի մեծության արձանագրման նպատակով իրականացվող ուսումնասիրության կամ դրա կասեցման ընթացքում կամ ուսումնասիրությունից հետո ուսումնասիրվող (ուսումնասիրված) ժամանակաշրջանին վերաբերող ավելացված արժեքի հարկի հաշվարկներ (այդ թվում` ճշտված) չեն կարող ներկայացվել:»:

Հոդված 15. Օրենքը 25-րդ հոդվածից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր` 25.1-րդ և 25.2-րդ հոդվածներով.

«Հոդված 25.1. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան հաշվապահական հաշվառումը համակարգչային ծրագրերով վարելու պարտավորություն ունեցող կազմակերպությունների կողմից հաշվապահական հաշվառումը «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված համակարգչային ծրագրերով չվարելու կամ հարկային մարմնի կողմից պետական բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների ճշտության ստուգման ընթացքում ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց գրավոր պահանջով դրան հաջորդող աշխատանքային օրը սույն հոդվածով սահմանված` հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծված ֆայլի պատճեն (ստուգման հանձնարարականով ընդգրկվող ժամանակահատվածի մասով) ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով չտրամադրելու դեպքում գանձվում է տուգանք`

ա. հինգ միլիոն դրամի չափով` «Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան հաշվարկված` նախորդ տարվա համախառն եկամտի 1 միլիարդ դրամի շեմը գերազանցած կազմակերպությունների նկատմամբ,

բ. երեք միլիոն դրամի չափով՝ «Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան հաշվարկված՝ նախորդ տարվա համախառն եկամտի 500 միլիոն դրամի շեմը գերազանցած կազմակերպությունների նկատմամբ:

Սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերում հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծված ֆայլի պատճեն ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով տրամադրումը արձանագրվում է հանձնման-ընդունման ակտով, որը ստորագրվում է հարկ վճարողի և ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց կողմից:

Սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերում բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ապահովագրական ընկերությունների կամ ներդրումային ընկերությունների կողմից հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծված ֆայլի պատճեն ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց կողմից պահանջելու և էլեկտրոնային կրիչով նշյալ պաշտոնատար անձանց տրամադրելու կարգն ու պայմանները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

Հոդված 25.2. Օրենքով սահմանված կարգով իրականացված ստուգումների արդյունքներով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանած կարգով պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների մատակարարման կամ պահպանման վայրերում պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների մնացորդի պակասորդ հայտնաբերվելու դեպքում ավելացված արժեքի հարկ վճարողից գանձվում է տուգանք պակասորդի գնի (արժեքի) 50 տոկոսի չափով: Սույն պարբերությամբ նախատեսված խախտումն արձանագրելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում խախտումը կրկնվելու դեպքում գանձվում է տուգանք՝ պակասորդի գնի (արժեքի) 100 տոկոսի չափով:

Հաշվետու տարվա որևէ ամսում ապրանքների, արտադրանքի, ծառայությունների և ակտիվների իրացումից հասույթի (զուտ հասույթը՝ առանց անուղղակի հարկերի) կամ «ներմուծում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով ներմուծված ապրանքների մաքսային արժեքի 100 միլիոն դրամի շեմը գերազանցած հարկ վճարողի մոտ «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի N4 հավելվածով սահմանված չափազրման արդյունքներով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանած կարգով պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների մատակարարման կամ պահպանման վայրերում պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների մնացորդի պակասորդ հայտնաբերվելու դեպքում հարկ վճարողից գանձվում է տուգանք պակասորդի գնի (արժեքի) 50 տոկոսի չափով:

Սույն հոդվածով նախատեսված խախտումն արձանագրելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում խախտումը կրկնվելու դեպքում գանձվում է տուգանք՝ պակասորդի գնի (արժեքի) 100 տոկոսի չափով:

Սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքները արտադրանքի, ապրանքների պակասորդի մասով հանդիսանում են վերջնական հարկային պարտավորություններ:

Սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքը չի կիրառվում օրենքով սահմանված կարգով արտոնագրային վճար վճարողների նկատմամբ՝ գործունեության այդ տեսակների մասով:»:

Հոդված 16. Օրենքի 26-րդ հոդվածի վեցերորդ պարբերությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հարկային օրենսդրության կիրառման առումով ձեռնարկատիրական գործունեություն չի համարվում քաղաքացիների՝

ա) անձնական գույքի (ներառյալ նաև անշարժ) և իրերի օտարումը, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի,

բ) գույքը վարձակալության կամ անհատույց օգտագործման հանձնելը (բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի), ոչ նյութական ակտիվների օտարումն ու տոկոսների ստացումը:

Հոդված 17. Օրենքի 27-րդ հոդվածի երկրորդ պարբերությունը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասություններով.

«Սույն հոդվածի կիրառման առումով խախտման օր է համարվում մինչև հարկատեսակի հաշվարկը (հայտարարագիրը) հարկային մարմին ներկայացնելու համար օրենքով սահմանված ժամկետը խախտում ներառող հաշվարկները (հայտարարագրերը) հարկային մարմին փաստացի ներկայացնելու օրը, իսկ օրենքով սահմանված ժամկետից հետո խախտում ներառող հաշվարկների (հայտարարագրերի) համար՝ օրենքով դրանց ներկայացման համար սահմանված ժամկետի վերջին օրը (անկախ հետագայում ճշտված հաշվարկներ (հայտարարագրեր) ներկայացնելուց):»:

Հոդված 18. Օրենքի 28-րդ հոդվածում՝

1) երկրորդ պարբերությունում «կրկնական» բառը փոխարինել «երկրորդ» բառով, իսկ «երրորդ» բառից հետո լրացնել «և ավելի» բառերը,

2) երրորդ պարբերությունում «Սույն հոդվածի կիրառման իմաստով» բառերից հետո լրացնել «օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների իրականացման ընթացքում կատարված» բառերը,

3) երրորդ պարբերությունից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերություններ.

«Սույն հոդվածով նախատեսված խախտումներ հայտնաբերելու նպատակով իրականացվող օպերատիվ-հետախուզական միջոցառման ընթացքում հարկ վճարողի պաշտոնատար անձի պահանջով նրան ներկայացվում է օպերատիվ-հետախուզական միջոցառում իրականացնելու մասին որոշման քաղվածք:

Սույն հոդվածով նախատեսված խախտումներ հայտնաբերելու դեպքում վերադաս հարկային մարմնի ղեկավարի կամ նրա կողմից լիազորած պաշտոնատար անձի որոշմամբ մինչև տուգանքի գումարի վճարումը անփաստաթուղթ ապրանքների կամ չգրանցված ուղեկցող փաստաթղթով ապրանքների վրա դրվում է արգելանք: Սույն պարբերությամբ նշված դեպքերում օպերատիվ հետախուզական միջոցառման արդյունքում կազմված արձանագրությունը հիմք է հանդիսանում խախտման հայտնաբերման պահին անփաստաթուղթ ապրանքների կամ չգրանցված ուղեկցող փաստաթղթով ապրանքների նկատմամբ արգելանք կիրառելու համար՝ ապահովելով մինչև խախտման հայտնաբերման օրվա ավարտը արգելադրման մասին որոշման կայացումը և պատշաճ ձևով (առձեռն կամ փոստով) հանձնումը հարկ վճարողին: Ապրանքի արգելադրման մասին որոշման մեջ նշվում են որոշումն ընդունելու ամիսը, ամսաթիվը, վայրը, որոշումն ընդունած անձի պաշտոնը, անունը, ազգանունը, քննվող հարցը, ընդունված որոշման հիմքերը: Հարկ վճարողը զգուշացվում է արգելադրած ապրանքը կամ դրա առանձին բաղադրամասերը վատնելու, օտարելու, թաքցնելու կամ ապօրինաբար մեկ ուրիշին հանձնելու դեպքում քրեական պատասխանատվության ենթարկվելու մասին:

Արգելադրումն իրականացվում է ապրանքների տնօրինման, տիրապետման կամ օգտագործման իրավունքի սահմանափակման միջոցով: Արգելանքը դրվում է հարկ վճարողի անփաստաթուղթ ապրանքների կամ չգրանցված ուղեկցող փաստաթղթով ապրանքների վրա՝ անկախ այն հանգամանքից, թե ում մոտ է այն գտնվում: Արգելանքը չի կարող կիրառվել այն գույքի նկատմամբ, որի վրա օրենքով բռնագանձում չի կարող տարածվել կամ որի պահպանման ժամկետը արգելադրման պահին պակաս է երեք ամսից:

Արգելանքն իրականացնող պաշտոնատար անձն արգելանքի տակ դրված ապրանքն ի պահ է հանձնում հարկ վճարողին՝ ստացականով, իսկ եթե հարկ վճարողը փորձում է արգելադրած գույքը կամ դրա առանձին բաղադրամասերը վատնել, թաքցնել, ապօրինաբար մեկ ուրիշին հանձնել, փչացնել կամ ոչնչացնել, ապա

ապրանքի պահատվությունը հանձնվում է մասն գործունեություն իրականացնող մասնագիտացված կազմակերպությանը՝ պահատվության պայմանագրի հիման վրա: Պահատվության հետ կապված ծախսերը կատարում է հարկ վճարողը:

Սույն հոդվածով նախատեսված արգելադրման մասին որոշումը ուժը կորցրած է ճանաչվում արգելադրման համար հիմք հանդիսացած խախտման համար սույն հոդվածով սահմանված տուգանքի գումարն ամբողջությամբ վճարելու պահից:»,

4) հինգերորդ պարբերությունում «վաճառքի (իրացման) միջին» բառերից հետո լրացնել «կշռված» բառը:

Հոդված 19. Օրենքի 28.5-րդ հոդվածում «500» թիվը փոխարինել «100» թվով:

Հոդված 20. Օրենքի 29-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«**Հոդված 29.** Հարկ վճարողները թաքցրած կամ պակաս ցույց տրված հարկվող օբյեկտի համար հարկի գումարը, ինչպես նաև սույն օրենքի 23-27, 28.5-րդ և 31-րդ հոդվածների համաձայն հաշվարկված հարկային պարտավորությունները և սույն օրենքի 26-րդ հոդվածի երրորդ պարբերությամբ սահմանված վնասի հատուցման գումարները բյուջե են վճարում հարկային մարմնի կողմից համապատասխան ակտ ներկայացվելուց հետո՝ 10-օրյա ժամկետում: Ստուգման ակտով առաջադրված հարկի գումարների նկատմամբ նշված 10-օրյա ժամկետում սույն օրենքի 23-րդ հոդվածով սահմանված տույժերը չեն հաշվարկվում: Այդ ժամկետը լրանալուց հետո ստուգման ակտով առաջադրված հարկի գումարների չվճարման կամ մասնակի վճարման դեպքում սույն օրենքի 23-րդ հոդվածով սահմանված տույժերի հաշվարկի վերսկսման ժամանակ նշված 10-օրյա ժամկետը հաշվի չի առնվում:

Սույն օրենքի 26-րդ հոդվածով նախատեսված խախտումներն «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով հայտնաբերվելու և արձանագրվելու դեպքում հարկային պարտավորությունները և սույն օրենքի 26-րդ հոդվածի երրորդ պարբերությամբ նախատեսված վնասի հատուցման գումարները հաշվարկվում և գանձման են առաջադրվում հարկային մարմնի կողմից «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի դրույթներին համապատասխան հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում և նույն օրենքով սահմանված կարգով՝ վերադաս հարկային մարմնի ղեկավարի կամ նրա կողմից լիազորած պաշտոնատար անձի ընդունած վարչական ակտով:

Սույն օրենքի 28-րդ հոդվածով նախատեսված խախտումներն «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով հայտնաբերվելու և արձանագրվելու դեպքում հարկային պարտավորությունները հաշվարկվում և գանձման են առաջադրվում հարկային մարմնի կողմից «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի դրույթներին համապատասխան հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում և նույն օրենքով սահմանված կարգով՝ վերադաս հարկային մարմնի ղեկավարի կամ նրա կողմից լիազորած պաշտոնատար անձի ընդունած վարչական ակտով: Օպերատիվ-հետախուզական միջոցառման իրականացման մասին որոշման շրջանակներում իրականացված միևնույն օպերատիվ-հետախուզական միջոցառման ընթացքում արձանագրված բոլոր խախտումները դիտվում են և քննարկվում են նույն վարչական վարույթի շրջանակներում՝ որպես խախտման փաստ արձանագրելու մեկ դեպք:

Սույն օրենքի 25.2-րդ հոդվածի երկրորդ պարբերությամբ նախատեսված խախտումները «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի N4 հավելվածով սահմանված կարգով իրականացված չափագրման արդյունքներով հայտնաբերվելու և

արձանագրվելու դեպքում հարկային պարտավորությունները հաշվարկվում և գանձման են առաջադրվում հարկային մարմնի կողմից «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի դրույթներին համապատասխան հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում և նույն օրենքով սահմանված կարգով՝ վերադաս հարկային մարմնի ղեկավարի կամ նրա կողմից լիազորած պաշտոնատար անձի ընդունած վարչական ակտով:

Սույն հոդվածի 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ պարբերություններին համապատասխան ակտով առաջադրված գումարը վճարվում է այն ներկայացնելուց հետո՝ 10-օրյա ժամկետում:

Հոդված 21. Օրենքի 30-րդ հոդվածում՝

1) երրորդ պարբերությունում «ցանկերի տեսքով» բառերից հետո լրացնել «հարկային մարմնի պաշտոնական ինտերնետային կայքում» բառերը,

2) ուժը կորցրած ճանաչել երրորդ պարբերության 1-ին կետի «գ» և «է» ենթակետերը,

3) երրորդ պարբերության 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«2) մինչև յուրաքանչյուր եռամսյակին հաջորդող ամսվա 25-ը՝

առաջին 1000 խոշոր հարկ վճարողների ցանկերը և նրանց կողմից ֆինանսական տարվա սկզբից վճարված հարկերի մեծությունները՝ հաշվարկված աճողական կարգով:»:

Հոդված 22. Օրենքի 30.1-րդ հոդվածում՝

1) առաջին պարբերությունից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերություն.

«Սույն հոդվածի առաջին պարբերության իմաստով հարկային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հարկային պարտավորությունների հաշվարկման առումով խախտման կատարման տարի է համարվում համապատասխան հաշվարկի, հայտարարագրի, հաշվետվության, տեղեկության կամ այլ փաստաթղթի (անկախ դրանց ներկայացման հանգամանքից)՝ հարկային մարմին ներկայացնելու համար օրենքով սահմանված ժամկետի վերջին օրը ներառող օրացուցային տարին:»,

2) երրորդ պարբերությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հարկային պարտավորությունները չեն կարող փոփոխվել, եթե դրանք վերաբերում են այն հաշվետու ժամանակաշրջանին, որից անցել է երեք տարի: Անկախ առանձին հարկատեսակների մասին օրենքներով սահմանված դրույթներից՝ սույն պարբերությունում նշված ժամկետը լրանալուց հետո սույն պարբերությունում նշված հաշվետու ժամանակաշրջաններին վերաբերող հաշվարկներ, հայտարարագրեր և հաշվետվություններ (այդ թվում՝ ճշտված) չեն կարող ներկայացվել:»:

Հոդված 23. Օրենքի 31-րդ հոդվածի հինգերորդ պարբերությունում «կրկնապատիկի չափով» բառերից հետո լրացնել «, բայց ոչ պակաս երկու միլիոն դրամից» բառերը:

Հոդված 24. Օրենքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 34.1-րդ հոդվածով.

«**Հոդված 34.1.** Այն դեպքերում, երբ հարկային մարմնին հայտնի են դարձել հարկ վճարողների կողմից ներկայացված հաշվարկներում տեղ գտած անձշտություններ, որոնք օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում ու կարգով հնարավոր չէ ճշգրտել ճշտված հաշվարկների ներկայացման միջոցով կամ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում անհրաժեշտ է վերահաշվարկել հարկ վճարողի հարկային պարտավորությունները, ապա այդ պարտավորությունները կարող են ճշգրտվել հարկային մարմնի սահմանած կարգով՝ առանց հարկ վճարողների մոտ ստուգումների (այդ թվում՝ վերստուգումների) իրականացման:»:

Հոդված 25. Օրենքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 47-րդ հոդվածով.

«**Հոդված 47.** Սնանկ ճանաչված իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց կողմից պետությանը պատճառված վնասը ներառում է հարկերի (այդ թվում՝ թաքցված կամ պակաս ցույց տրված հարկվող օբյեկտի համար նախատեսված), ինչպես նաև հարկային օրենսդրությունը և հարկային հարաբերությունները կարգավորող այլ իրավական ակտերը խախտելու համար հաշվարկված՝ հարկային օրենսդրությամբ սահմանված տույժերի և տուգանքների գումարները, իսկ առանց լիցենզիայի լիցենզավորման ենթակա համարվող գործունեության իրականացման դեպքում՝ նաև լիցենզավորման համար օրենքով սահմանված պետական տուրքի գումարը:»:

Հոդված 26. Օրենքի հավելված 4-ով սահմանված կարգի՝

1) 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությամբ.

«Սույն կարգով սահմանված առաքվող կամ տեղափոխվող ապրանքների գրանցման (հաշվառման) գրքեր վարելու վերաբերյալ դրույթները չեն տարածվում «Շրջանառության հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված շրջանառության հարկ վճարող հանդիսացող անձանց վրա:»,

2) 2-րդ կետի՝

ա. առաջին պարբերությունում «նույն հասցեում» բառից հետո լրացնել «գտնվող կամ» բառերը,

բ. երրորդ պարբերությունում «իր առաքման վայրերից կամ կետերից» բառերից հետո լրացնել «, ինչպես նաև մաքսատնից (մաքսակետից)» բառերը,

գ. չորրորդ պարբերությունում «գործակալության պայմանագրերով» բառերից հետո լրացնել «կամ վերամշակման» բառերը, իսկ «հետ վերադարձվող» բառերից հետո լրացնել «կամ վերամշակման ընդունված ապրանքանյութական արժեքների վերամշակման արդյունքում վերադարձվող» բառերը,

3) 7-րդ կետում «վայրի» բառից հետո լրացնել «(կետի)» բառը, իսկ «վայրում» բառից հետո՝ «(կետում)» բառը,

4) 11-րդ կետի 4-րդ ենթակետում «ապրանքների» բառից հետո լրացնել «քանակը և» բառերը,

5) 13-րդ կետի 4-րդ ենթակետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությամբ.

«Սույն հավելվածի իմաստով վերանորոգման և համանման աշխատանքները ներառում են նաև հարկ վճարողի կողմից իրեն պատկանող կամ իր կողմից օգտագործվող էլեկտրամատակարարման, կապի, հեռահաղորդակցության, ջրամատակարարման, գազամատակարարման, ջեռուցման և մանաւորիալ այլ համակարգերի շահագործումն ու պահպանումը:»,

6) 13-րդ կետում լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 8-10-րդ ենթակետեր.

«8) մաքսատնից (մաքսակետից) ապրանքի առաքումը,

9) արտադրության և սպառման թափոնների տեղափոխումը,

10) 2014 թվականի հունվարի 1-ից Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված էլեկտրոնային եղանակով դուրս գրվող հաշվարկային փաստաթղթերով առաքումը և տեղափոխումը:»:

Հոդված 27. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2013 թվականի հունվարի 1-ից:

Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2013 թվականի հունվարի 1-ից, բացառությամբ 2-րդ հոդվածի, որն ուժի մեջ է մտնում 2013 թվականի հուլիսի 1-ից:

Սույն օրենքի 2-րդ հոդվածն ուժի մեջ մտնելու պահին իրականացվող համատեղ գործունեության մասով Օրենքի 6.1-րդ հոդվածի դրույթների կիրառման նպատակով սույն օրենքի 2-րդ հոդվածն ուժի մեջ մտնելուց հետո եռամսյա ժամկետում համատեղ գործունեության մասով հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն կրող անձը պարտավոր է իր գտնվելու վայրի հարկային մարմին ներկայացնել հարկային մարմնի սահմանած ձևով

հայտարարություն (համատեղ գործունեության մյուս մասնակիցների համաձայնության վերաբերյալ նշումներով)՝ համատեղ գործունեության մասով հարկերը հաշվարկելու և վճարելու պարտավորությունները ստանձնելու մասին:

«Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան պարտապանի գործունեության կասեցման պահից վերջինիս անունից կառավարչի կողմից հարկային մարմին ներկայացրած՝ հարկային և այլ պարտադիր վճարների գծով սնանկության վարույթի ընթացքում լրացուցիչ առաջացած պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվության հիման վրա պարտապանի հարկային պարտավորությունների հաշվարկման դրույթները տարածվում են նաև մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը ներկայացրած տեղեկատվության վրա:

Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո Օրենքի 16-րդ հոդվածով նախատեսված չկատարված հարկային պարտավորությունները անհուսալի համարվելու համար հարկային պարտավորությունների սահմանաչափը տարածվում է նաև «Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2010 թվականի դեկտեմբերի 22-ի ՀՕ-13-Ն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը պարտավորությունների բռնագանձման ավարտված կատարողական վարույթների վրա:

Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո Օրենքի 24-րդ հոդվածի դրույթները կիրառվում են հարկ վճարողների (հարկային գործակալների) կողմից հարկային մարմին սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուն հաջորդող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար ներկայացման ենթակա հաշվարկների (հայտարարագրերի, հաշվետվությունների) մասով, իսկ մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը ներկայացման ենթակա հաշվարկների (հայտարարագրերի, հաշվետվությունների) մասով կիրառվում են մինչև սույն օրենքն ուժի մտնելը Օրենքի 24-րդ հոդվածով սահմանված դրույթները:

Սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին կետի դրույթները կիրառվում են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո հայտնաբերված խախտումների մասով:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

«Շրջանառության հարկի մասին», «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Եկամտային հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին», «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի փաթեթի վերաբերյալ ներկայացված առաջարկությունների, դրանց ընդունման կամ չընդունման վերաբերյալ

Առարկության, առաջարկության հեղինակը	Առարկության, առաջարկության բովանդակությունը	Եզրակացություն	Կատարված փոփոխությունները
«Շրջանառության հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն ՀՀ ԱԺ նախագահ Հ. Աբրահամյան	Առաջարկվում է արտադրական գործունեության մասով շրջանառության հարկի դրույքաչափը 5 տոկոսից իջեցնել 3.5 տոկոս:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է «Շրջանառության հարկի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «իրացումից հասույթ» բառերից հետո հանել «առանց ԱԱՀ-ի» բառերը, իսկ «58,35 մլն.դրամը» բառերը փոխարինել «70 մլն.դրամը» բառերով:	Չի ընդունվել: Առաջարկությունն, ըստ էության, խմբագրական նշանակություն ունի: Բացի այդ, նախագծով ներկայացված խմբագրությունը պահպանելն առավել նպատակահարմար է, քանի որ՝ 1) այն կիրառելի է ինչպես ԱԱՀ վճարող համարվող, այնպես էլ ԱԱՀ վճարող չհամարվող տնտեսավարող սուբյեկտների համար, 2) այն առավել հստակ է և երկիմաստ մեկնաբանությունների ու տարրընթերցումների պատճառ չի հանդիսանա:	
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ	Առաջարկվում է նախագծի 5-րդ հոդվածի 5-րդ կետում նախատեսել, որ դատարանի վճռով հարկային մարմնի ղեկավարի որոշումը չեղյալ համարվելու դեպքում որոշման գործողության ժամանակաշրջանի համար	Ընդունվել է:	Նախագծի 5-րդ հոդվածի 5-րդ կետում լրացվել է հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերություն.

Վ. Այվազյան	կատարվում է հարկային պարտավորությունների վերահաշվարկ:		«Անձանց փոխկապակցված ճանաչելու մասին վերադաս հարկային մարմնի ղեկավարի որոշումը դատարանի վճռով չեղյալ համարվելու դեպքում որոշման գործողության ժամանակաշրջանի համար կատարվում է հարկային պարտավորությունների վերահաշվարկ:»:
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է առևտրական (առք ու վաճառքի) գործունեության համար շրջանառության հարկի դրույքաչափը սահմանել 2.5 տոկոս, իսկ այլ գործունեության համար՝ 3.5 տոկոս:	Ընդունվել է մասնակի: Արտադրական գործունեությունից ստացվող եկամուտների մասով շրջանառության հարկի դրույքաչափը 5 տոկոսի փոխարեն սահմանվել է 3.5 տոկոս: Միաժամանակ, 1) Նախագծով ներկայացված՝ շրջանառության հարկի դրույքաչափերը, ըստ գործունեության առանձին տեսակների, որոշվել են տարեկան կտրվածքով մինչև 58.35 մլն. դրամ շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից վճարվող հարկերի և նրանց շրջանառությունների հարաբերակցությամբ հաշվարկվող՝ հարկման արդյունավետ դրույքաչափերի հիման վրա, 2) նախագծով նախատեսված է, որ շրջանառության հարկ վճարողներն ազատվում են առանց հիմնավորող փաստաթղթերի ձեռքբերումների մասով, որպես հարկային գործակալ, 11 տոկոս եկամտային հարկ վճարելու պարտավորությունից, ինչն	

		ուղղակիորեն նշանակում է նրանց հարկային բեռի կրճատում, 3) շրջանառության հարկի համակարգի ներդրումը էականորեն կպարզեցնի հարկային հաշվառման գործընթացը, ինչը նշանակում է, որ տնտեսավարող սուբյեկտները կազատվեն բարդ հարկային հաշվառում վարելու համար կատարվող ծախսերից, 4) նախագծով նախատեսված՝ շրջանառության հարկի դրույքաչափերը լիովին համադրելի են նախկինում կիրառվող պարզեցված հարկի դրույքաչափերի հետ:	
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է շրջանառության հարկի համակարգի ներդրմանը զուգահեռ պահպանել նաև հարկման ներկայիս համակարգը (միայն շահութահարկով կամ միայն եկամտահարկով)՝ որպես շրջանառության հարկի համակարգին այլընտրանք:	Չի ընդունվել: Առաջարկության ընդունումը կնշանակի տարեկան կտրվածքով մինչև 58.35 մլն. դրամ շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտների մասով կիրառել հարկման 3 տարբեր ռեժիմներ, ինչը ենթադրում է բարդ հարկային վարչարարություն:	
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահի տեղակալ Մ. Մելքումյան	Առաջարկվում է առևտրական (առք ու վաճառքի) գործունեության համար շրջանառության հարկի դրույքաչափը սահմանել 2 տոկոս, իսկ այլ գործունեության համար՝ 3.5 տոկոս:	Ընդունվել է մասնակի: Արտադրական գործունեությունից ստացվող եկամուտների մասով շրջանառության հարկի դրույքաչափը 5 տոկոսի փոխարեն սահմանվել է 3.5 տոկոս: Միաժամանակ, 1) Նախագծով ներկայացված՝ շրջանառության հարկի դրույքաչափերը, ըստ գործունեության տեսակների, որոշվել են տարեկան	

		կտրվածքով մինչև 58.35 մլն. դրամ շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից վճարվող հարկերի և նրանց շրջանառությունների հարաբերակցությամբ հաշվարկվող՝ հարկման արդյունավետ դրույքաչափերի հիման վրա, 2) նախագծով նախատեսված է, որ շրջանառության հարկ վճարողներն ազատվում են առանց հիմնավորող փաստաթղթերի ձեռքբերումների մասով, որպես հարկային գործակալ, 11 տոկոս եկամտային հարկ վճարելու պարտավորությունից, ինչն ուղղակիորեն նշանակում է նրանց հարկային բեռի կրճատում, 3) շրջանառության հարկի համակարգի ներդրումը էականորեն կպարզեցնի հարկային հաշվառման գործընթացը, ինչը նշանակում է, որ տնտեսավարող սուբյեկտները կազատվեն բարդ հարկային հաշվառում վարելու համար կատարվող ծախսերից, 4) նախագծով նախատեսված՝ շրջանառության հարկի դրույքաչափերը լիովին համադրելի են նախկինում կիրառվող պարզեցված հարկի դրույքաչափերի հետ:	
ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Վ. Բաղդասարյան	Առաջարկվում է շրջանառության հարկ վճարող համարվելու համար իրացումից հասույթի թույլատրելի շեմը բարձրացնել մինչև 100 մլն. դրամ:	Չի ընդունվել: Կատարված ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ նախագծով առաջարկվող շեմը շուրջ 2-3	

		անգամ բարձր է միջազգային պրակտիկայում կիրառվող շրջանառության հարկի շեմերից. մասնավորապես, Վրաստանում կիրառվում է 24.5 մլն դրամին, Ուկրաինայում՝ 15 մլն. դրամին, Լատվիայում՝ 26.7 մլն. դրամին, Էստոնիայում՝ 8.5 մլն. դրամին, Լիտվայում՝ 23.9 մլն. դրամին, Մոլդովայում՝ 20 մլն. դրամին, Բուլղարիայում՝ 14 մլն. դրամին, Տաջիկստանում՝ 17 մլն. դրամին համարժեք շեմ (աղբյուրը՝ http://online.ibfd.org/kbase/ "IBFD tax research platform" IBFD is a leading provider of international tax expertise and independent research, offering online products, books, services and training.):	
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Վ. Բաղդասարյան	Առաջարկվում է նոտարական գործունեության մասով շրջանառության հարկի դրույքաչափը 20 տոկոսի փոխարեն սահմանել 12 տոկոս:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Վ. Բաղդասարյան	Առաջարկվում է սահմանել շրջանառության հարկի հետևյալ դրույքաչափերը. ա. առևտրական (առք ու վաճառքի գործունեությունից) եկամուտներ - 2.5 տոկոս բ. վարձակալական վճար, տոկոս, ռոյալթի - 10 տոկոս գ. ակտիվների, այդ թվում՝ անշարժ գույքի, իրացումից եկամուտներ - 7 տոկոս դ. արտադրությունից եկամուտներ - 3 տոկոս ե. այլ գործունեությունից եկամուտներ - 4 տոկոս:	Ընդունվել է մասնակի: Արտադրական գործունեությունից ստացվող եկամուտների մասով շրջանառության հարկի դրույքաչափը 5 տոկոսի փոխարեն սահմանվել է 3.5 տոկոս:	

Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 2-րդ հոդվածից հանել «ուղղակի» բառը:	Ընդունվել է:	Նախագծի 2-րդ հոդվածից «ուղղակի» բառը հանվել է:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 8-րդ հոդվածում լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 4-րդ մաս. «4. Շենքերի, շինությունների (այդ թվում՝ անավարտ, կիսակառույց), բնակելի կամ այլ տարածքների վարձակալության կամ անհատույց օգտագործման հանձնելու գործարքների մասով (բացառությամբ պետությանը վարձակալության կամ անհատույց օգտագործման հանձնման դեպքերի) եկամուտը որոշվում է գույքահարկով հարկման նպատակով՝ դրանց համար օրենքով սահմանված կարգով որոշվող արժեքի, իսկ այդպիսի արժեքի բացակայության դեպքում՝ գույքահարկով հարկման օբյեկտի ընդհանուր մակերեսում վարձակալության կամ անհատույց օգտագործման հանձնված տարածքի բաժնեմասին համապատասխանող արժեքի 5 տոկոսից ոչ պակաս չափով՝ հաշվարկված տարեկան կտրվածքով: Այդ մեծությունը, ըստ շրջանառության հարկի հաշվետու ժամանակաշրջանների, բաշխվում է հավասարաչափ և դրա չափով պակաս հատուցման դեպքում տարբերությունը դիտվում է որպես վարձակալին (փոխառուին) ներված պարտավորություն:»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասում «հավասարեցված եկամուտներից» բառերից հետո լրացնել «, ինչպես նաև ոչ ռեզիդենտներին հայաստանյան աղբյուրներից վճարվող եկամուտներից» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «(այդ թվում՝ կանխավճարները» բառերից հետո լրացնել «, նվազագույն շահութահարկի վճարումները)» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 14-րդ հոդվածի 2-րդ մասից հանել «(իրացման շրջանառությունը)» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
«Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է նախագծով նախատեսել, որ հաշվետու տարվա որևէ ամսում ապրանքների, արտադրանքի, ծառայությունների և ակտիվների իրացումից հասույթի (զուտ հասույթը՝ առանց անուղղակի հարկերի) կամ «ներ- մուծում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով ներմուծված ապրանքների մաքսային արժեքի	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:

	100 միլիոն դրամի շեմը գերազանցած հարկ վճարողի մոտ չափագրման արդյունքներով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանած կարգով մատակարարման կամ պահպանման վայրերում պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների մնացորդի պակասորդ հայտնաբերվելու դեպքում հարկ վճարողից զանձվում է տուգանք պակասորդի գնի (արժեքի) 50 տոկոսի չափով, իսկ նշյալ խախտումն արձանագրելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում խախտումը կրկնվելու դեպքում զանձվում է տուգանք՝ պակասորդի գնի (արժեքի) 100 տոկոսի չափով:		
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է ուժը կորցրած ճանաչել «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 17.1-րդ հոդվածը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.1-րդ հոդվածում հստակեցնել հաշվապահական հաշվառումը ՀՀ կառավարության լիազոր մարմնի կողմից սահմանված չափանիշներին բավարարող համակարգչային ծրագրերով չվարելու դեպքերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագիր դիտորդի կարգավիճակով մուտք գործելու հնարավորություն չտալու դեպքում 5 մլն.դրամի չափով տուգանքի կիրառման մեխանիզմը:	Ընդունվել է:	Նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.1-րդ հոդվածը վերախմբագրվել է, և դիտորդի կարգավիճակով ծրագիր մուտք գործելու մեխանիզմը փոխարինվել է հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծվող ֆայլի պատճեն ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով տրամադրելու մեխանիզմով:
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան ՀՀ Աժ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.1-րդ հոդվածից հանել հաշվապահական հաշվառման ծրագրերի նկատմամբ ՀՀ կառավարության կողմից լրացուցիչ չափանիշներ սահմանելու և համապատասխան տուգանք կիրառելու իմպերատիվ դրույթը (կամ հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագիր վարելու չափանիշները սահմանել օրենքով), ինչպես նաև հստակեցնել 5 մլն. դրամ տուգանք կիրառելու և ծրագրեր մուտք գործելու ժամանակ հնարավոր սուբյեկտիվ մոտեցումները, մասնավորապես, հոդվածը վերաշարադրել այնպես, որպեսզի տվյալ դրույթը «զուտ» տեղեկատվության հասանելիության և հարկային վարչարարության արդյունավետության բարձրացման նպատակ հետապնդի:	Ընդունվել է:	Նախագծով սահմանվել է այլ մոտեցում, որի համաձայն, կազմակերպությունները պարտավոր են հաշվապահական հաշվառումը վարել հաշվապահական հաշվառման այնպիսի համակարգչային ծրագրերով, որոնք հնարավորություն են ընձեռում հաշվառումը վարել հաշվապահական հաշվառման ոլորտը կարգավորող օրենսդրությանը համապատասխան: Միաժամանակ, դիտորդի

			կարգավիճակով ծրագիր մուտք գործելու մեխանիզմը փոխարինվել է հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծվող ֆայլի պատճեն ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով տրամադրելու մեխանիզմով:
<< Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան << Աժ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է հարկային մարմինների կողմից հաշվապահական հաշվառման ծրագրեր մուտք գործելու ընթացակարգն ու չափանիշները սահմանել օրենքով, ինչպես նաև հստակեցնել ծրագիր մուտք գործելու խոչընդոտման դեպքերն ու տուգանքի մեխանիզմի կիրառման եղանակները:	Ընդունվել է:	Նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.1-րդ հոդվածը վերախմբագրվել է, և դիտորդի կարգավիճակով ծրագիր մուտք գործելու մեխանիզմը փոխարինվել է հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծվող ֆայլի պատճեն ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով տրամադրելու մեխանիզմով:
<< Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան << Աժ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.1-րդ հոդվածը 1 մլրդ. դրամ և ավելի շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտների նկատմամբ կիրառել 2014 թվականից, իսկ 500 մլն. դրամ և ավելի շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտների նկատմամբ՝ 2015 թվականից:	Չի ընդունվել: Հաշվի է առնվել այն հանգամանքը, որ տարեկ կտրվածքով 500 մլն. դրամ և ավելի շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտները հիմնականում հաշվառումը վարում են համակարգչային ծրագրերով:	
<< Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան << Աժ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.2-րդ հոդվածը կիրառել միայն պահեստում իրականացվող և ստուգման արդյունքում արձանագրված դեպքերի համար: Մասնավորապես, առաջարկվում է՝ ա) պահեստում արտադրանքի, ապրանքների մնացորդի պակասորդ հայտնաբերելու դեպքերի համար նախատեսված՝ կառավարության կողմից սահմանվող կարգի հիմնական չափանիշները (կատարվող գույքագրման, առաքման վայրի շրջանակները, ապրանքների միջտեսակային շարժը, բնական և այլ կորուստները) ամրագրել օրենքով,	Ընդունվել է մասնակի: Նախագծով նախատեսվել է, որ չափագրմամբ հայտնաբերված տուգանքները կիրառվելու են միայն պատրաստի արտադրանքի մատակարարման կամ պահպանման վայրերում արձանագրվող պակասորդի նկատմամբ:	

	բ) օրենքով հստակ սահմանել «պահեստ» կամ «իրացման վայր» հասկացությունը, գ) 25.2-րդ հոդվածը վերաշարադրել այնպես, որպեսզի տվյալ նորմը կիրառվի միայն այն դեպքում, երբ ավելացված արժեքի հարկ վճարողի ապրանքների, արտադրանքի, ծառայությունների և ակտիվների իրացումից հասույթը (զուտ հասույթը՝ առանց անուղղակի հարկերի) կամ «ներմուծում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով ներմուծված ապրանքների մաքսային արժեքը կգերազանցի 100 մլն. դրամը:		
ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է նախագիծը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 2.1 հոդվածով. «Հոդված 2.1. Օրենքի 8-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Հարկերի դրույքաչափի փոփոխության, հարկի սահմանման կամ վերացման մասին օրենքները ուժի մեջ կարող են մտնել հաջորդ ֆինանսական տարվա սկզբից, բայց ոչ շուտ, քան դրանց ընդունումից վեց ամիս հետո: Հաշվետու ֆինանսական տարվա ընթացքում պետական բյուջեի հաստատման դեպքում սույն հոդվածի առաջին մասով ներկայացվող փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում բյուջեի հաստատման պահից, բայց ոչ շուտ, քան նշված փոփոխությունների ընդունումից վեց ամիս հետո:»:	Չի ընդունվել: Կարծում ենք, որ ներկայացված առաջարկությունը պետք է առանձին քննարկման առարկա դարձնել, քանի որ նախագծերի փաթեթով դրա ընդունումը խնդրահարույց է շրջանառության հարկը 2013 թվականի հունվարի 1-ից կիրառության մեջ դնելու առումով:	
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.1-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Հոդված 25.1. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան հաշվապահական հաշվառումը համակարգչային ծրագրերով վարելու պարտավորություն ունեցող կազմակերպությունների կողմից հաշվապահական հաշվառումը «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված համակարգչային ծրագրերով չվարելու կամ հարկային մարմնի կողմից պետական բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների ճշտության ստուգման ընթացքում ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց գրավոր պահանջով դրան հաջորդող աշխատանքային օրը սույն հոդվածով սահմանված հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծված ֆայլի պատճեն (ստուգման հանձնարարականով ընդգրկվող ժամանակահատվածի մասով) ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով չտրամադրելու դեպքում զանձվում	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:

	է տուգանք՝ ա. հինգ միլիոն դրամի չափով՝ «Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան հաշվարկված՝ նախորդ տարվա համախառն եկամտի 1 միլիարդ դրամի շեմը գերազանցած կազմակերպությունների նկատմամբ, բ. երեք միլիոն դրամի չափով՝ «Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան հաշվարկված՝ նախորդ տարվա համախառն եկամտի 500 միլիոն դրամի շեմը գերազանցած կազմակերպությունների նկատմամբ: Սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերում հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծված ֆայլի պատճեն ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով տրամադրումը արձանագրվում է հանձնման-ընդունման ակտով, որը ստորագրվում է հարկ վճարողի և ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց կողմից: Սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերում բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ապահովագրական ընկերությունների կամ ներդրումային ընկերությունների կողմից հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծված ֆայլի պատճեն ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց կողմից պահանջելու և էլեկտրոնային կրիչով նշյալ պաշտոնատար անձանց տրամադրելու կարգն ու պայմանները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:		
«Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
<< Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան << Աժ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է օրենքով սահմանել այն հիմնական չափանիշները, որոնց համաձայն, << կառավարությունը հավանության է արժանացնելու գործարար (ներդրումային) ծրագրերը:	Չի ընդունվել: Կարծում ենք, որ գործարար ծրագրերի հավանության արժանացման գործընթացը առավել ճկուն ձևով կազմակերպելու համար առավել նպատակահարմար է, նշյալ չափանիշները սահմանել << կառավարության որոշմամբ:	

ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է նախագծում նախատեսել գործարար (ներդրումային) ծրագրերի հավանության արժանացնելու առավելագույն ժամկետ՝ 20 աշխատանքային օր, ինչպես նաև մշակել «պատշաճ ծանուցման» մեխանիզմ, իսկ մերժման դեպքում՝ ներկայացնել մերժման համապատասխան հիմնավորում: Միաժամանակ, առաջարկվում է սահմանել, որ եթե 20-օրյա ժամկետում Կառավարությունը չի պատասխանում տնտեսավարող սուբյեկտին, ապա ծրագիրը համարվում է հավանության արժանացած: Միաժամանակ, առաջարկվում է օրենքով հստակ սահմանել «նոր աշխատատեղերի ստեղծում» հասկացությունը և այն հնարավոր դեպքերը, համաձայն որոնց՝ դրանք այդպիսին պետք է ճանաչվեն կամ ոչ, այնուհետև թույլ տալ տնտեսավարող սուբյեկտներին՝ սեփական պատասխանատվությամբ ստանձնելու ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելու և համապատասխան արտոնությունից օգտվելու ռիսկը: Առաջարկվող մեխանիզմը ենթադրում է նաև, որ հարկային մարմինները վարչարարության իրականացման ժամանակ արձանագրած անհամապատասխանությունների և չարաշահումների ժամանակ պետք է կիրառեն տուգանքներ՝ հնարավոր չարաշահումներից խուսափելու համար, իսկ տնտեսավարող սուբյեկտները պետք է իրավունք ունենան՝ դատական կարգով վիճարկելու հարկային մարմինների կայացրած որոշումները	Չի ընդունվել: 1. Գործարար ծրագրերի հավանության արժանացման կամ մերժման համար առավելագույն ժամկետ սահմանելը, կարծում ենք, նպատակահարմար չէ, քանի որ գործնականում լինում են դեպքեր, երբ հարկ վճարողները ներկայացնում են գործարար (ներդրումային) ծրագրերի ոչ լիարժեք փաթեթներ և նրանց առաջարկվում է ներկայացնել լրացուցիչ փաստաթղթեր: Բացի այդ, գործարար ծրագրերը մինչև Կառավարության մակարդակում քննարկելը նախապես քննարկվում են գերատեսչական մակարդակում, ինչը լրացուցիչ ընթացակարգ է և ժամանակ է պահանջում: Այս պարագայում առավելագույն ժամկետի սահմանումը կարող է խնդրահարույց լինել: 2. Տնտեսավարող սուբյեկտին պատշաճ ծանուցման մեխանիզմի սահմանման մասով նախագծում լրացում չի կատարվել, քանի որ այն գործող օրենսդրությամբ սահմանված է: 3. Ինչ վերաբերում է մերժման հիմնավորումներին, ապա նախատեսվում է ՀՀ Կառավարության որոշմամբ ամրագրել, որ մերժման մասին ծանուցումը տնտեսավարող սուբյեկտին ներկայացվելու է համապատասխան հիմնավորումներով: 4. Կարծում ենք, առավել	
--	--	--	--

		նպատակահարմար է նոր աշխատատեղերի ստեղծման հետ կապված լրացուցիչ աշխատավարձի հաշվարկման կարգը սահմանել ՀՀ կառավարության որոշմամբ:	
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 2-րդ հոդվածի 2-րդ կետի «ե» ենթակետով «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասում լրացվող նոր՝ «իե» ենթակետում «պարտավորությունները ստանձնելու մասին» բառերից հետո լրացնել ««Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1) առաջին պարբերությունում «համատեղ գործունեության նպատակով միավորվող միջոցները» բառերը փոխարինել «համատեղ գործունեության նպատակով միավորվող միջոցները (ստացողի մոտ), եթե հարկային մարմին է ներկայացվել համատեղ գործունեության մասով հարկերը հաշվարկելու և վճարելու պարտավորությունները ստանձնելու մասին «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով հայտարարություն, ինչպես նաև համատեղ գործունեության շրջանակներում մասնակիցների կողմից կատարված ներդրումների դիմաց ստացվող եկամուտները, եթե համատեղ գործունեությունն իրականացվել է «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով» բառերով.»,»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 4-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Հոդված 4. Օրենքի 10-րդ հոդվածի 2-րդ մասի՝ 1) «Ժը» ենթակետը ուժը կորցրած ճանաչել, 2) «Ժթ» ենթակետում «ընթացիկ» բառից հետո լրացնել «, հիմնական միջոցների սպասարկման ծախսերը» բառերը:»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 5-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Հոդված 5. Օրենքի 11-րդ հոդվածում՝ 1) «դ» ենթակետում «հիմնական միջոցների» բառերը փոխարինել «ակտիվների» բառով, 2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ «է»	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:

	ենթակետ. «է) համատեղ գործունեության իրականացման նպատակով մասնակիցների կողմից կատարվող ներդրումները, ինչպես նաև համատեղ գործունեության մասով հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն կրող անձի կողմից մասնակիցներին ներդրումների դիմաց վճարվող միջոցները, եթե համատեղ գործունեությունն իրականացվել է «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:»:		
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 7-րդ հոդվածի 5-րդ մասի՝ ա) երկրորդ նախադասությունում «Տարվա ընթացքում ձեռք բերված» բառերից հետո լրացնել «(կառուցված, մշակված)» բառերը, բ) երկրորդ պարբերությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Սույն մասի կիրառության իմաստով, օտարված ոչ ընթացիկ ակտիվի (բացառությամբ օտարման տարվա ընթացքում ձեռք բերված ոչ ընթացիկ ակտիվի) հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքը որոշվում է օտարվող հիմնական միջոցների թվի և օտարման օրն ընդգրկող տարվա սկզբի դրությամբ ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի մեջ մտնող հիմնական միջոցների թվի հարաբերությունը բազմապատկելով օտարման օրն ընդգրկող տարվա սկզբի դրությամբ ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքի հետ:»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան լրացում և փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 8-րդ հոդվածով վերախմբագրվող՝ «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ ա) 1-ին կետում «ընթացիկ ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «՝ դրանց կատարման տարվա ընթացքում» բառերը, բ) 2-րդ կետում «կապիտալ բնույթի ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «՝ սույն հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերով սահմանված կարգով» բառերը, գ) 3-րդ կետում «սպասարկման ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «՝ դրանց կատարման տարվա ընթացքում» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան լրացումներ:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 9-րդ հոդվածով «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքում լրացվող նոր՝ 13.1-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ ա) 1-ին կետում «ընթացիկ ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «՝ դրանց կատարման տարվա ընթացքում»	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան լրացումներ:

	բառերը, բ) 2-րդ կետում «կապիտալ բնույթի ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «՝ սույն հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերով սահմանված կարգով» բառերը, գ) 3-րդ կետում «սպասարկման ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «՝ դրանց կատարման տարվա ընթացքում» բառերը:		
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 10-րդ հոդվածի 1-ին կետի «բ» ենթակետով «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածում լրացվող նոր՝ «ժե» և «Ժգ» ենթակետերում «բանկ կամ վարկային կազմակերպություն» բառերը փոխարինել «բանկ, վարկային կազմակերպություն, ապահովագրական ընկերություն կամ ներդրումային ընկերություն» բառերով:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 17-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Սույն մասի կիրառության իմաստով, 2014 թվականի հունվարի 1-ից հետո ձեռք բերված (կառուցված, մշակված) ոչ ընթացիկ ակտիվների (բացառությամբ օտարման տարվա ընթացքում ձեռք բերված ոչ ընթացիկ ակտիվի) մնացորդային արժեքը որոշվում է օտարվող հիմնական միջոցների թվի և օտարման օրն ընդգրկող տարվա սկզբի դրությամբ ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի մեջ մտնող հիմնական միջոցների թվի հարաբերությունը բազմապատկելով օտարման օրն ընդգրկող տարվա սկզբի դրությամբ ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքի հետ:»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 21-րդ հոդվածի 1-ին կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1) 2-րդ մասի երկրորդ պարբերությունում՝ ա. «5-րդ և 6-րդ կետերով» բառերը փոխարինել «5-րդ կետով» բառերով, բ. «պարզեցված հարկի և (կամ) հաստատագրված վճարի» բառերը փոխարինել «շրջանառության հարկի, հաստատագրված վճարի և (կամ) արտոնագրային վճարի» բառերով,»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 22-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Հոդված 22. Օրենքի 47 ¹ -րդ հոդվածը՝ 1) ուժը կորցրած ճանաչել 3-րդ մասի երկրորդ նախադասությունը, 2) ուժը կորցրած ճանաչել:»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 24-րդ և 25-րդ հոդվածներում կատարել խմբագրական բնույթի փոփոխություններ ու լրացումներ:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ ու լրացումներ:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2013 թվականի հունվարի 1-ից, բացառությամբ սույն օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին կետի «ա» ենթակետի, 2-րդ և 3-րդ կետերի և 22-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2014 թվականի հունվարի 1-ից:»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է կարգավորել 2012 թվականի համար շահութահարկի հաշվարկ կամ շահութահարկի պարզեցված հաշվարկ ներկայացնելու հետ կապված անցումային հարաբերությունները:	Ընդունվել է:	«Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի 30-րդ հոդվածում լրացվել է հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 5-րդ մաս. «5. 2013 թվականի հունվարի 1-ից շրջանառության հարկ վճարող համարվող կազմակերպությունները 2012 թվականի հաշվետու տարվա համար շահութահարկի հաշվարկները կամ շահութահարկի պարզեցված հաշվարկները հարկային մարմին են ներկայացնում մինչև 2013 թվականի հունվարի 1-ը գործող կարգով ու ժամկետներում:»:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 30-րդ հոդվածում լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 6-րդ մաս. «6. Սույն օրենքի 20-րդ հոդվածի դրույթները վերաբերում են 2013 թվականի և հետագա հաշվետու տարիների համար ներկայացվող շահութահարկի հաշվարկներին:»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
«Եկամտային հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին կետով վերախմբագրվող՝ «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի 8-րդ մասում ««Հաստատագրված վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով» բառերից առաջ լրացնել «Նոտարները և» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 1-ին հոդվածի 2-րդ կետով «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի լրացվող նոր՝ 9-րդ մասում «վճարվող տոկոսների մասով» բառերից հետո լրացնել «, ինչպես նաև այլ կազմակերպություններին՝ վերջիններիս կողմից թողարկված և հրապարակային առաջարկի միջոցով հանրությանը առաջարկված կամ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված պարտքային արժեթղթերի դիմաց վճարվող գումարների մասով» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին կետով վերախմբագրվող՝ «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասում «շրջանառության հարկով հարկվող գործունեության» բառերից հետո լրացնել «և նոտարական գործունեության» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծից հանել 2-րդ և 4-րդ հոդվածները:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:
«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Գ. Նուշիկյան	Առաջարկվում է նախագծի 7-րդ հոդվածի 4-րդ կետով «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 6-րդ կետում լրացվող նոր պարբերությունում «երեք» բառը փոխարինել «երկու» բառով:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Հ. Հակոբյան	Առաջարկվում է նախագծի 6-րդ հոդվածով «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 4-րդ կետում կատարվող փոփոխությունը վերախմբագրել հետևյալ կերպ. «իրավաբանական անձի, իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկության նկատմամբ սեփականության իրավունքի փոփոխման (այդ թվում՝ սեփականաշնորհման» բառերը փոխարինել «բաժնետիրական ընկերությունների, սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների, կոոպերատիվների կանոնադրական կապիտալում անձին պատկանող բաժնետոմսերի, բաժնեմասերի և փայերի նկատմամբ սեփականության իրավունքի՝ այլ անձի փոխանցումը» բառերով:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 4-րդ հոդվածում կատարել խմբագրական փոփոխություններ և ֆիզիկական անձի կոմից հաշվարկների ներկայացմանը վերաբերող դրույթ տեղափոխել օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի վերջին մաս, որպեսզի այդ դրույթը վերաբերի ֆիզիկական անձի	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:

	կողմից իրականացված՝ ապրանքի մատակարարում համարվող բոլոր գործարքներին:		
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 6-րդ հոդվածի 3-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «3) 9-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 9.1-րդ կետ. «9.1) պետության կամ համայնքի կողմից իրավաբանական անձանց կանոնադրական կամ բաժնեհավաք կապիտալում գույքի ներդրումը.»,»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 7-րդ հոդվածի 2-րդ կետով վերոխմբագրվող՝ «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 4-րդ կետում «օտարերկրյա անձանց փոխարեն» բառերից հետո լրացնել «որպես հարկային գործակալ» բառերը, իսկ վերջին նախադասությունից հանել «ԱԱՀ-ն հաշվարկվում և պահվում է ապրանքի կամ ծառայության ընդհանուր արժեքից՝ ԱԱՀ-ի 16.67 տոկոս հաշվարկային դրույքա-չափով» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:
«Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
	Ղիտողություններ և առաջարկություններ չեն ներկայացվել:		
«Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է նախագծով նախատեսել, որ հաշվետու տարվա որևէ ամսում ապրանքների, արտադրանքի, ծառայությունների և ակտիվների իրացումից հասույթի (զուտ հասույթի՝ առանց անուղղակի հարկերի) կամ «ներ-մուծում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով ներմուծված ապրանքների մաքսային արժեքի 100 միլիոն դրամի շեմը գերազանցած հարկ վճարողի մոտ պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների փաստացի պակասորդը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավա-րության սահմանած կարգով հայտնաբերվելու դեպքում պակասորդի նկատմամբ կիրառվում են օրենքով նախատեսված տուգանքներ, սակայն յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա ընթացքում ոչ ավել, քան մեկ անգամ:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան լրացումներ: